

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 61095-09-17 מדינת ישראל נ' נפתלין ואח'

בפני כב' השופט אילן סלע

בעניין: מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי),
ע"י עו"ד שחר מלול

המאשימה

נגד

1. גילה נפתלין
ע"י ב"כ עו"ד דוד ברהום
2. יעקב גרשטנקורן

הנאשמים

גזר דין – נאשמת 1

הכרעת הדין

1. נאשמת 1 (להלן: "הנאשמת") הורשעה על פי הודאתה, שניתנה במסגרת הסדר טיעון, בעבירות שיוחסו לה בכתב האישום המתוקן. כתב האישום כולל ארבעה אישומים אשר על פיהם ביצעה הנאשמת עבירה של זיוף מסמך בכוונה לקבל באמצעותו דבר בנסיבות מחמירות לפי סעיף 418 סיפא לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "החוק"); עבירה של שימוש במסמך מזויף לפי סעיף 420 לחוק; עבירה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפא לחוק; עבירה של ניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפא יחד עם סעיף 25 לחוק; שתי עבירות של שבועת שקר לפי סעיף 239 לחוק; ושלוש עבירות של גניבה בידי מורשה לפי סעיף 293(2) לחוק.

2. לפי המתואר בחלק הכללי של כתב האישום, הנאשמת עורכת דין במקצועה ניהלה עם בן זוגה משרד לעריכת דין, ועסקה בין היתר בתחום המעמד האישי ובתחום המקרקעין. במסגרת

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 61095-09-17 מדינת ישראל נ' נפתלין ואח'

עיסוקה, הופקדו בידיה כספי לקוחות בחשבונות נאמנות, אך הנאשמת שלחה יד בכספים בניגוד למטרות הנאמנות, לשימושיה הפרטיים. בד בבד, היא הציגה בפני הלקוחות מצגי שווא לפיהם כספם נותר מופקד בחשבונות הנאמנות. כשהגיעה המועד בו היה על הנאשמת להשיב ללקוח מסוים את כספו ולא נותר כסף בחשבון הנאמנות, גנבה הנאשמת כסף מחשבון נאמנות של לקוח אחר והעבירה אותו ללקוח הראשון.

בהמשך פורטו בכתב האישום ארבעה אישומים.

האישום הראשון

3. ביום 20.05.11 נפטרה שורין ניסים ז"ל (להלן: "המנוחה"). למנוחה שתי בנות שנמסרו לאימוץ בילדותן. המנוחה טיפלה בילדיה של הנאשמת ובעלה. בעקבות היכרות זו הפכה הנאשמת לבאת כוחה של המנוחה. בבעלות המנוחה היו בעת הרלוונטית שתי דירות מגורים בירושלים ורכוש רב שכלל תכשיטים וכך כסף מזומן בסך כולל של 351,273 ₪.

4. לאחר פטירת המנוחה, קשרה הנאשמת קשר עם מר שלמה ברבר - אותו יצגה הנאשמת בהליכי גירושין, נוצרו ביניהם קשרי חברות והיא הכירה אותו למנוחה בחייה – לזיף צוואה שנחזית להיות צוואת המנוחה, ולקבל באמצעותה במרמה את נכסי המנוחה.

5. הנאשמת ערכה מסמך, הנחזה להיראות כצוואת המנוחה (להלן: "הצוואה המזויפת"), כשצוין בה שהיא נערכה ביום 27.06.10 בדירת המנוחה ברח' ראשון לציון בירושלים בנוכחות העדים, מר ברבר ונאשם 2. בצוואה המזויפת נכתב כי המנוחה מצווה להוריש לנאשמת את נכסי המקרקעין שלה. באשר לנכסי המיטלטלין נכתב בצוואה המזויפת, כי המנוחה מצווה להורישם לילדי הנאשמת וילדי שכניה של המנוחה בחלקים שווים. עוד נכתב בצוואה המזויפת, כי המנוחה מבקשת מבעלה של הנאשמת לדאוג לכתוב ספר תורה על שמה.

6. הנאשמת העבירה את הצוואה המזויפת, מתוך כוונה לזכות במרמה בנכסים המצוינים בה, לידי מר ברבר כשאינן בה את החתימות הנחזות להיות של המנוחה ושל העדים ומבלי שהיא מאושרת על ידי עורך דין. הנאשמת הנחתה את מר ברבר להשלים את זיוף החתימות ולדאוג שנוטריון יאשר את הצוואה המזויפת.

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 61095-09-17 מדינת ישראל נ' נפתלין ואח'

7. מר ברבר פנה לנאשם 2 וביקש ממנו למצוא עבורו נוטריון. נאשם 2 נעתר לבקשה ותאם פגישה עם הנוטריונית עו"ד סילביה אדאטו (להלן: "הנוטריונית"). מר ברבר ונאשם 2 הגיעו למשרדה של הנוטריונית וביקשו ממנה לאשר את הצוואה המזויפת בחתימתה, אך היא סירבה לעשות זאת ללא נוכחות המצווה, המנוחה. בהמשך, הציע נאשם 2 לפנות לגב' ברכה טביקמן, ילידת 1948, כשהוא יודע שהיא אינה שולטת בשפה העברית, ולהציג בפני הנוטריונית כשהיא מתחזה למנוחה. השניים, מר ברבר ונאשם 2, הנחו את גב' טביקמן להציג בפני הנוטריונית מצג שווה לפיו שמה הוא שורין ניסים, ובתמורה הציע לה מר ברבר תמורה כספית. השלושה נסעו לנוטריונית, וביקשו ממנה לרדת לרכבם כדי לאמת את הצוואה המזויפת. הנוטריונית אישרה את הצוואה המזויפת בחתימתה, לאחר שמר ברבר ונאשם 2 חתמו עליה בפניה, והם שילמו לה סך של 320 ₪ שקיבלו מהנאשמת. גב' טביקמן קיבלה תמורה בסך של 100 \$. לאחר מכן, העביר מר ברבר לידי הנאשמת את הצוואה המזויפת.

8. בהמשך, ביום 6.07.11 הגישה הנאשמת בקשה לצו קיום צוואה לרשם לענייני ירושה בירושלים. הנאשמת הגישה את הבקשה בצירוף הצוואה המזויפת, וצרפה תצהיר שלה התומך בבקשה, ביודעה כי מדובר במסמך מזויף ובתצהיר שקר.

9. ביום 24.07.11 הוגשה מטעם היוורשים על פי דין, התנגדות לבקשה לקיום צוואה. בשל כך, הורה הרשם לענייני ירושה על העברת הבקשה לבית המשפט לענייני משפחה בירושלים, והעניין נידון במסגרת ת"ע 11-08-35051. הנאשמת הגישה את תגובתה להתנגדות בה טענה בכזב ובכוונת מרמה, כי הצוואה התקבלה לידה כדין ובאופן כשר. את תגובתה תמכה בתצהיר ביודעה, כי האמור בו הוא שקר. גם מר ברבר הגיש תצהיר שקר לבית המשפט אודות נסיבות חתימת הצוואה על ידי המנוחה.

האישום השני

10. החל מחודש יולי 2009, הנאשמת ייצגה את ב' בהליך גירושין מבן זוגה. בחודש אוגוסט 2009 פנה בעלה של ב' לנאשמת, על מנת להגיע להסכמות בעניין הסכם הגירושין. במסגרת ההסכם נקבעה המשמורת אצל ב', ודמי מזונות הועמדו על סך של 20,000 ₪ לחודש עבור ארבעת ילדיהם עד הגיעם לגיל 18 ועוד 13,000 ₪ לחודש עבור התינוק שעמד להיוולד, עד הגיעו לגיל 18. הסכמות

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 61095-09-17 מדינת ישראל נ' נפתלין ואח'

נוספות היו בקשר לתשלום כתובה, תוספת כתובה ומזונות אישה. הוסכם, כי לשם הבטחת מזונות הילדים, תירשם הערת אזהרה על נכס מקרקעין שבבעלות הבעל, והבעל התחייב להפקיד סך של \$ 300,000 בחשבון נאמנות שהנאשמת תפתח עבור ב'. סוכם, כי סכום הפיקדון יישמר בחשבון הנאמנות עד שהתינוק העתיד להיוולד יגיע לגיל שמונה עשרה, אז תקבל המתלוננת מחצית מהסכום, ומחציתו השנייה תוחזר לבעל, במידה והוא עמד בכל התחייבויותיו לפי הסכם הגירושין. בהתאם להסכם, הפקיד הבעל ביום 9.09.09 סך של \$ 300,000 בחשבון נאמנות שפתחה הנאשמת.

11. ואולם, על אף שהכספים הוחזקו על ידי הנאשמת בנאמנות, במספר הזדמנויות היא שלחה ידה במרמה בכספים אלו, לשימושה ולשימושם של אחרים מטעמה, תוך הצגת מצג כוזב למתלוננת שהכספים מצויים בחשבון הנאמנות. בהמשך לכך, ביום 20.09.10 ערכה הנאשמת תצהיר כוזב לפיו הסך של \$ 300,000 שהופקד בחשבון הנאמנות עדיין נמצא בו. התצהיר נמסר לבעל, על מנת שיגישו ללשכת ההוצאה לפועל בתמיכה לבקשה שהוא הגיש.

האישום השלישי

12. במהלך שנת 2008, פנה מר ישראל זייליק, אחיינו ואחד מיורשיו של המנוח מרקו שפירא (להלן: "המנוח"), למתלוננת ושכר את שירותיה המשפטיים לצורך ייצוג וייצוג ששה יורשים נוספים של המנוח, בניהול עזבונו של המנוח. ביום 7.10.08 הורה בית המשפט לענייני משפחה בירושלים (בת"ע 40882/00) על מינויה של הנאשמת כמנהלת העיזבון. ביום 25.05.09 נמסרה לנאשמת ממושרד האפוטרופוס הכללי המחאה על סך של 69,045.63 ₪, יתרת כספיהם של היורשים. הנאשמת פתחה חשבון נאמנות, וביום 2.06.09 הפקידה בו את ההמחאה הנזכרת.

13. ואולם, על אף שהכספים הוחזקו על ידי הנאשמת בנאמנות, היא שלחה ידה במרמה בכספים אלו, לשימושה ולשימושם של אחרים מטעמה, תוך הצגת מצג כוזב למר זייליק שהכספים מצויים בחשבון הנאמנות. ביום 7.06.09 גנבה הנאשמת והעבירה מחשבון הנאמנות לחשבונה הפרטי סך של 21,745 ₪.

האישום הרביעי

14. במהלך שנת 2010, פנתה ח' למתלוננת ושכרה את שירותיה המשפטיים לצורך ייצוגה בהליך רכישת חלקו של בעלה בדירה שבבעלותם, וזאת במסגרת הליך גירושין שהתנהל ביניהם.

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 61095-09-17 מדינת ישראל נ' נפתלין ואח'

הנאשמת פתחה חשבון נאמנות על שמה של ח', וביום 3.02.10 הופקדה בחשבון על ידי אמה של ח' סך של 50,000 ₪. ביום 9.02.10 הופקד בחשבון סך נוסף של 100,000 ₪ וביום 14.04.10 הופקד סך נוסף של 20,000 ₪.

15. ואולם, על אף שהכספים הוחזקו על ידי הנאשמת בנאמנות, במספר הזדמנויות במהלך חודש פברואר 2010, היא שלחה ידה במרמה בכספים אלו, והעבירה מחשבון הנאמנות לחשבונה הפרטי ולחשבונות אחרים סכום כולל של 56,000 ₪. במספר הזדמנויות במהלך חודש אפריל של אותה שנה, היא שבה ושלחה ידה במרמה בכספים אלו, והעבירה מחשבון הנאמנות לחשבונה הפרטי סך סכום כולל של 20,300 ₪.

תסקיר שירות המבחן

16. נתבקש והוגש תסקיר שירות המבחן, ממנו נלמד אודות נסיבות חייה של הנאשמת. באשר ליחסה של הנאשמת לעבירות בהן הורשעה ציינה קצינת המבחן, כי הנאשמת לוקחת אחריות על מעשיה, ביטאה חרטה עליהם ובושה מעצם היותה עומדת לדין בפלילים. קצינת המבחן ציינה את התרשמותה מהמצוקה הרגשית שחוותה הנאשמת סביב השלכות ההליכים המשפטיים על חייה וחיי בני משפחתה, בין היתר נוכח פרסום הפרשה בעיתונות, חווית המעצר והפסקת עיסוקה כעורכת דין, עיסוק שסיפק לה תחושת ערך ומימוש עצמי. קצינת המבחן גם ציינה את התרשמותה כי המעשים בגינם הורשעה, אינם תואמים את מערכת ערכיה ואורח חייה בדרך כלל. לצד זאת, ציינה קצינת המבחן את התרשמותה, כי עדיין קיים קושי מצדה של הנאשמת לעמוד במפגש רגשי עמוק עם דפוסי התנהגותה, תוך רציונליזציה וטשטוש מסוים של האלמנט המוסרי וקושי להתייחס לחלקים המרמתיים במעשיה. כיום, ציינה קצינת המבחן, עסוקה הנאשמת בעיקר בהתמודדות עם המחירים האישיים, בין השאר, חששותיה מהשלכות ההליך המשפטי על בני משפחה, ובעיקר ילדיה.

17. בשולי התסקיר ציינה קצינת המבחן, את התרשמותה כי הטלת עונש מאסר בין כותלי הכלא, ולו לתקופה קצרה, תהווה פגיעה וגורם משברי לילדיה הקטינים, והדבר גם עלול לשחזר חוויה משברית קודמת ולהביא לרגרסיה במצבה. בשים לב לכך, על אף אופי העבירות והיקפן, באה קצינת המבחן בהמלצה להשית על הנאשמת עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות, לצד מאסר על תנאי קנס ופיצוי לקרבנות העבירות וכן צו מבחן לשנה.

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 17-09-61095 מדינת ישראל נ' נפתלין ואח'

הראיות לעונש

ראיות המאשימה

18. המאשימה הגישה שתי הצהרות נפגעי עבירה, של ב' ושל מר זייליק. כמו כן העידה עו"ד אלישבע שקד, אשר ייצגה את אחת מבנותיה של המנוחה מהאישום הראשון, על הנזקים שנגרמו ללקוחה שלה כתוצאה ממעשי הנאשמת.

19. עו"ד שקד ציינה בעדותה כי ייצגה את אחת מבנותיה של המנוחה, בת שנמסרה לאימוץ יומיים אחר לידתה. הבת לא פתחה אף פעם את תיק האימוץ, עד שקיבלה פנייה ממשרד הרווחה ונאמר לה שמתקיים הליך שקשור לאמה הביולוגית. עו"ד שקד סיפרה כי הבת פנתה אליה שתייצגה, והתנאי היה כי זהותה תשמר חסויה בכל ההליכים. כך היה בהליך שהתקיים בבית המשפט לענייני משפחה, ומטעם זה, הבת לא באה בעצמה למסור עדות בהליך זה. עו"ד שקד סיפרה, כי ההליך שנמשך שלוש שנים בבית המשפט לענייני משפחה, גרם לבת נזק נפשי אדיר מהעומס הרגשי שהיה סביב ניהול המשפט, ונוכח הפרטים השונים שנחשפו עם הזמן. בין היתר, במהלך התקופה בה נוהל המשפט, הושמעו כנגד הבת ואחותה טענות מצד הנאשמת ועורכי דין שונים שייצגו אותה. הבת התקשתה לתפקד בעבודה, לטפל בילדיה, והיא נזקקה לטיפול נפשי. לשאלת ב"כ הנאשמת, ציינה עו"ד שקד, כי בית המשפט לענייני משפחה פסק שהנאשמת תשלם לבת ולאחותה את הוצאות משפט, אך הסכום שנפסק כיסה רק באופן חלקי את שכר הטרחה בו הן נשאו. מעבר לכך, הן לא קיבלו פיצוי כלשהו מהנאשמת.

20. בהצהרת נפגעת עבירה של ב' היא סיפרה על הליך הגירושין שעברה, כשהנאשמת ייצגה אותה. היא פרטה את טענותיה אודות הייצוג, ואולם מדובר בטענות שלא הוכחו ולא היו חלק מכתב האישום, וכפועל יוצא מכך מהכרעת הדין, ואין אפוא, מקום להתייחס אליהן או ליתן להן משמעות. באשר לכספה, שהנאשמת שלחה בו יד, ציינה ב' את העובדה כי בכך חשפה הנאשמת אותה ואת ילדיה לסיכון שלא יהיה להם "ממה לחיות", דבר שגרם לה לדאגה ועגמת נפש במשך שנים, כשרק נוכח חקירת המשטרה, השיבה לא הנאשמת את רוב הכסף, אך עדיין לא את כולו. נותר לנאשמת חוב של כ-30,000 ש"ח כלפיה. ב"כ הנאשמת ביקש לחקור את ב' ובריון היא שבה על דבריה שבהצהרה.

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 61095-09-17 מדינת ישראל נ' נפתלין ואח'

21. מהצהרת נפגע עבירה של מר זייליק נלמד כי מדובר באדם בן 75, מוכר על ידי המוסד לביטוח לאומי כנכה בשיעור 100%, בשל מחלת סרטן במעי הגס ממנה הוא סובל מזה שנים רבות. אשתו חולת לב ושניהם מתקיימים מקצבאות הביטוח הלאומי. כעשר שנים הוא ממתין לקבלת כספו מהנאשמת, כסף שנדרש לו לצורך רכישת תרופות ותחבושות. בהעדר כסף הוא נאלץ להסתובב עם שקיות (שמחוברות לגופו נוכח מצבו) לא נקיות ותחבושות מלוכלכות. הוא ציין כי האפוטרופוס הכללי הפנה אותו לנאשמת בטענה כי הוא העביר את הכסף אליה, אך הנאשמת מצדה טענה שלא קיבלה את הכסף ולא העבירה לו אותו. הוא גולל את תלואותיו לקבלת הכסף, נסיעותיו, כעשר במספר, מאשקלון לירושלים, תוך שהוא לוקח כסף משכנו למימון הנסיעה באוטובוס. מכל נסיעותיו, הוא חזר כלעומת שבא, לאחר שהנאשמת השיבה פניו ריקם, לא נתנה לו את כספו, ואפילו לא היה ממה להשיב לשכנו את שנתנו לו. ב"כ הנאשמת ביקש לחקור את מר זייליק ובדבריו בבית המשפט הוא שב על שעבר עליו במהלך תקופה זו, והוסיף כיצד היה ממתין לשעות החשיכה לשוב לביתו, כדי ששכנו לא יבקשו ממנו את הכסף שנתנו לו.

22. בנוסף, הגישה המאשימה את הסדר הטיעון שנחתם עם שותפה של הנאשמת באישום הראשון, מר ברבר, ואת גזר הדין שניתן בעניינו (ת"פ 18-06-1982 בבית משפט זה). כן הוגשו מסמכים רפואיים הנוגעים למצבו הרפואי הקשה של בנו של מר ברבר שעמדו בבסיס הסדר הטיעון שנחתם עמו.

23. כן הגישה המאשימה, פסק דין מבית הדין המשמעתי הארצי של לשכת עורכי הדין (בד"ע 82/18). ב"כ הנאשמת התנגד להגשת פסק הדין המשמעתי בטענה כי הדין אינו מאפשר להגיש פסק דין שכזה במסגרת הראיות לעונש. בין היתר נטען כי נטלי הראיה בבית הדין למשמעת אינם דומים לנטלי הראייה הכבדים הקיימים בדין הפלילי, וכי מעצם העובדה כי מעשי הנאשמת באותו עניין שנידון בהליך המשמעתי, לא נידונו בהליך פלילי, יש ללמוד כי לא ניתן היה לנקוט בהליך פלילי באותו עניין.

24. ואולם, סעיף 187(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 ברור מללו, והוא קבוע במסגרת ראיות התביעה יובאו ראיות "בדבר הרשעותיו הקודמות של הנאשם, ובדבר החלטות בית המשפט ובית דין לענין ביצוע עבירה על ידו, אף בלא הרשעה, ורשאי הוא גם להביא ראיות אחרות לענין זה". הרי שגם החלטות בית דין בכלל הראיות שיובאו בפני בית המשפט,

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 61095-09-17 מדינת ישראל נ' נפתלין ואח'

וממילא ניתן גם להביא "ראיות אחרות לעניין זה". גם אין ממש בטענה, כי הדרך היחידה להצגת עבר פלילי במסגרת זו של ראיות לעונש היא בדרך של הגשת המרשם הפלילי. סעיף 188 לחוק סדר הדין הפלילי, העוסק בהצגת המרשם הפלילי, קובע כי תנאים להצגת המרשם, "בנוסף לכל דרך אחרת של הוכחה כדין", והוא בא להוסיף ולא לגרוע.

ראיות הנאשמת

מצדה של הנאשמת התייצבו שלושה עדים.

25. מר יוסי גרופר, איש עסקים בתחום האנרגיה והנדל"ן, תושב סביון, סיפר כי הוא מכיר את הנאשמת מספר שנים. היכרותו עמה החלה לאחר שהוא הופנה אליה על ידי הרב של סביון כמי שתסייע לו במצוקה נפשית שחוזה נוכח הליך גירושין. לדבריו, הנאשמת תמיד הייתה זמינה עבורו לסייע לו בשאלותיו והיא אף הזמינה אותו לביתה לסעודות שבת. לדבריו, במהלך השנים הוא התוודע לתרומתה של הנאשמת לקהילה, ובתשובה לשאלת ב"כ המאשימה הוא פרט כי התכוון לשני מקרים בהם הנאשמת ביקשה ממנו עזרה, לקשר אותה לאנשים שונים, כדי לסייע לאחרים.

26. מר משה גרוס, תלמיד ישיבה, סיפר כי הוא מכיר את הנאשמת כ-7-8 שנים, מאז שאחיו התגרש והוא קישר אותו עם הנאשמת. לדבריו, אחיו שילם לנאשמת בתחילת הליך הגירושין שלו שכר טרחה בסך של 10,000 ₪. מאז, על אף התארכות ההליכים, בערכאות שונות, בעניינים שונים, הנאשמת לא ביקשה שכר טרחה נוסף. הוא גם סיפר על כך שהנאשמת נתנה את דירתה לחמיו וחמותו למגורים בימים הנוראים מבלי לבקש תמורה. כן סיפר על התגייסותה של הנאשמת לסייע כלכלית לגיסתו שילדה 11 ילדים, בכך שדאגה לה לסיוע כספי מחב"ד, ועל הסיוע שהנאשמת ובעלה נתנו לו כשהיה בארה"ב עם ילד שחלה במחלת הסרטן.

27. מצדה של הנאשמת התייצב למתן עדות גם הרב יעקב שפירא, חבר מועצת הרבנות הראשית וראש ישיבת מרכז הרב, ואולם בסופו של דבר, עדותו לא נגעה לנאשמת - אותה הוא אמר, הוא אינו מכיר אישית - כי אם למשפחתה ובעיקר לאביה, הרב רבינוביץ', ולא מצאתי בדברים, דבר שיש בו רלוונטיות לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, כמשמעותן בסעיף 40יא לחוק שעל בית המשפט להביאן בחשון במסגרת גזירת עונשו של נאשם.

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 17-09-61095 מדינת ישראל נ' נפתלין ואח'

28. בנוסף, הוגשו מסמכים שונים. מכתב המלצה של מר משה דייטש אשכנזי, ממפעל הזנה לקשישים וגלמודים "אשל אברהם" בו ציין את התגייסותה של הנאשמת למען העמותה, בהצנע לכת, מבלי לדרוש טובת הנאה. מכתב המלצה של מר מנדי בלוי ממרכז שיקום גראבסקי בו ציין את תרומתה של הנאשמת לעמותה, הנעשית בסתר, בצניעות וביושר המלמדים על תכונותיה ומידותיה. מכתב המלצה של מר יצחק מרטון, מנכ"ל עמותת "חסד מנחם מענדל", אודות הירתמותה של הנאשמת לסייע להצלתן של אלמנות ויתומים, ברגישות ובמסירות. מכתבי הערכה שונים שנשלחו לנאשמת מהשיבה הגבוהה "אורייתא", "דרכי מרים" – לעזרת חולי סרטן ובני משפחותיהם, ומהרב משה יצחק טעמפלער, אב"ד קהילת קהל חסידים בשכונת רוממה.

29. מאוחר יותר, ביום 3.09.19 הגיש ב"כ הנאשמת בקשה להוספת ראיה לעונש – מכתב שכתבה אמה של הנאשמת, אשר לקתה בלבה ביום 22.08.19. במכתבה, ציינה האם כי מבלי להמעיט בחומרת מעשיה של בתה, מעשים אלו אינם מאפיינים את הבת והיא לא עשתה אותם מתוך רצון להרע, כי אם ממצב דברים נקודתי. לדבריה, משחר ילדותה, בתה, חיפשה בכל רגע פנוי לסייע ולהקל על מצוקתם של אנשים ומטעם זה גם פנתה לעסוק במקצוע עריכת הדין. היא ציינה את הסיוע הרב שהיא מקבלת מבתה, סיוע שנדרש לה לאחרונה יותר נוכח מצבה הרפואי, כשהבת היא זו הסועדת אותה ואת בעלה (אביה של הנאשמת). החשש כי בתה תופרד מילדיה, מדירה שינה מעיניה ואינה תורמת למצבה הבריאותי.

טיעוני ב"כ הצדדים לעונש

טיעוני ב"כ המאשימה

30. בטיעונו לעונש עמד ב"כ המאשימה על כך, שבהתאם לדין ולפסיקה, יש לקבוע מתחם עונש הולם, לכל אחד מהאישומים בנפרד. שכן, מדובר במעשים שבוצעו במועדים שונים כלפי מתלוננים שונים.

31. ב"כ המאשימה, עמד על הערכים החברתיים שנפגעו ממעשיה של הנאשמת. הנזק הכלכלי הכבד שעלול היה להיגרם ממעשי המרמה שעשתה הנאשמת, על הפגיעה בזכות הקניין של הפרט, על החומרה הגלומה בכך שהנאשמת ביצעה את העבירות ככובעה כעורכת דין, דבר שיש בו כדי לפגוע ביחסי אמון שבין הציבור לנושאי תפקידים מקצועיים. על החומרה שבמעשי הזיוף של

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 61095-09-17 מדינת ישראל נ' נפתלין ואח'

מסמכים, ששימשו בסיס להליכים משפטיים והפגיעה שיש למעשים אלו על חיי המסחר התקינים והפגיעה ברשויות המדינה.

32. בהתייחס לנסיבות ביצוע העבירות, עמד ב"כ המאשימה על התחכום שאפיין את מעשי הנאשמת. על כך שהיא פעלה תוך מחשבה ותכנון, במגוון דרכי רמייה וזיוף, על היקף המעשים וריבוי הקרבנות, ועל כך, שבמשך תקופה ארוכה, של מספר שנים, היא לא חדלה ממעשיה, הגם שנקרו בדרכה הזדמנויות מספר לחדול מהמעשים. מכאן, נטען, כי אין מדובר במעידה חד פעמית, כי אם בדפוס פעולה חוזר ונשנה, כשהנאשמת ניצלה את מעמדה כעורכת דין הן כלפי לקוחותיה והן כלפי בתי המשפט.

33. באשר לנזק שנגרם, או יכול היה להיגרם, ממעשי הנאשמת, ציין ב"כ המאשימה, את הערך הרב של עזבון המנוחה באישום הראשון, עזבון שכלל שתי דירות, וסך של כ-600,000 ₪ ותכשיטים. כל אלו יכולים היו לעבור לידי הנאשמת, לו לא הייתה מוגשת התנגדות לקיום הצוואה המזויפת. באשר לאישום השני נטען, כי מדובר בסכום של \$ 300,000, כשאכן הוחזר סך של \$ 271,000 אך עדיין קיים חוב של סכום לא מבוטל, \$ 30,000. באישום הרביעי לא נגרם מזק בפועל לאחר שהכספים הושבו.

34. מתחם העונש ההולם את המעשים בהם הורשעה הנאשמת בנסיבותיהם עומדים לשיטתה של המאשימה: באישום הראשון בין 3 ל-5 שנות מאסר, באישום השני והשלישי בין 18 ל-36 חודשי מאסר לכל אחד מהם, ובאישום הרביעי בין 12 ל-24 חודשי מאסר. לצד עונשי המאסר יש להשית מאסר על תנאי ולהורות על מתן פיצוי למתלוננים, כאשר באישום הראשון הותירה המאשימה את גובה הפיצוי לשיקול דעתו של בית המשפט, באישום השני נתבקש והורות על פיצוי הגבוה מהסכום שהנאשמת טרם השיבה לב', באישום השלישי נתבקש להורות על פיצוי בסך של עשרות אלפי שקלים, ובאישום הרביעי הותר הפיצוי לשיקול דעת בית המשפט.

35. באשר לגזירת עונשה של הנאשמת בתוך המתחמים, ציין ב"כ המאשימה לקולא את העובדה, שלנאשמת אין עבר פלילי ואת הודאתה. לעומת זאת, לחומרא הוא ציין, את אי שיתוף הפעולה של הנאשמת בחקירת המשטרה באישום הראשון,

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 61095-09-17 מדינת ישראל נ' נפתלין ואח'

36. לדברי ב"כ המאשימה, בשים לב לעבירות ואופיין, הרי, שבהתאם לפסיקת בתי המשפט, יש לתת משקל מועט לנסיבות האישיות של מבצע העבירה, המתגמדות מול חומרת המעשים ומול הפגיעה או פוטנציאל הפגיעה, העשוי להיגרם כתוצאה ממעשים אלו. כך, בין היתר, אין מקום ליתן משקל רב להעדר עבר פלילי, להודאה ולחרטה, ואין בכך כדי להצביע על שיקום כמשמעתו בחוק, המצדיק חריגה ממתחם העונש ההולם.

37. באשר לחלוף הזמן, ציין ב"כ המאשימה כי בהסדר הטיעון הוסכם כי הנאשמת תחזור מטענותיה הנוגעות לשיהוי, ולכן המאשימה לא יכולה הייתה להוכיח את הנסיבות שהביאו לחלוף הזמן מביצוע העבירות ועד לפתיחת החקירה ומפתיחת החקירה עד להגשת כתב האישום. בין היתר ציין ב"כ המאשימה את מורכבות החקירה שדרשה קבלת אישורים מגורמים בכירים, נוכח הצורך לחקור דיינים מכהנים, את היקף העדים שנחקרו, כמאה ועשרים, ואת החומר הרב שנאסף במסגרת החקירה, את התארכות השימוע לבקשת עורכי דינה של הנאשמת, שהתחלפו בתוך תקופת זמן זו.

38. בהתייחס לעונש שהושת על מר ברבר, ששה חודשי מאסר וקנס בסך של 100,000 ₪, ציין ב"כ המאשימה, כי חלקו בפרשה קטן יותר מזו של הנאשמת. הנאשמת היא יוזמת המעשה, היא זו שפנתה למר ברבר והפעילה אותו. כן ציין ב"כ המאשימה, את הנסיבות האישיות הקשות של מר ברבר, נוכח מצבו הבריאותי החריג של בנו, שהיוו חלק מרכזי בעונש המקל עליו הוסכם, כפי שהדבר בא לידי ביטוי גם בגזר הדין, כמו גם שיתוף הפעולה שלו עם רשויות החקירה.

39. בהתייחס לנוטריונית עו"ד סילביה אדאטו שאישרה את הצוואה המזויפת, ציין ב"כ המאשימה, כי התיק בעניינה נסגר בעילה של חוסר אשמה, בהעדר ראיה כלשהי שהיא הייתה חלק מהתכנית העבריינית שרקחה הנאשמת. בהתייחס לגב' טביקמן, שהובאה על ידי נאשם 2 כדי שתתחזה כמנוחה בפני הנוטריונית נסגר התיק בעילה של חוסר ראיות. ב"כ המאשימה ציין כי מדובר באישה ילידת 1948, המתקשה בשפה העברית, אינה יודעת קרוא וכתוב, שנוצלה על ידי נאשם 2.

40. ב"כ המאשימה תמך את טיעונו בפסיקה. בסופו של יום, הוא עתר להשתת עונש מאסר שלא יפחת מ-5 שנים לצד מאסר מותנה מרתיע וצופה פני עתיד, קנס ופיצוי למתלוננים.

טיעוני ב"כ הנאשמת

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 17-09-61095 מדינת ישראל נ' נפתלין ואח'

41. מנגד, ב"כ הנאשמת ביקש לראות במכלול האישומים כאירוע אחד, ולאמץ את המלצת שירות המבחן להשית על הנאשמת עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות. ב"כ הנאשמת לא חלק על כך שמדובר בעבירות קשות וחמורות, ועל הערכים המוגנים שנפגעו ממעשי הנאשמת. את הדגש הוא ביקש לשים על השאלה, מה הביא את הנאשמת לבצע מעשים אלו. בעניין זה הוא הפנה לשירות המבחן אשר הצביע על כך שאין מדובר במי שדרך חייה עבריינית, והבסיס למעשים הוא היבט רגשי שיסודו ברקע המשפחתי של הנאשמת ובית הגידול שלה, ולא על ליקוי ערכי או מוסרי.

42. באשר לנזק שנגרם ממעשי הנאשמת, ציין ב"כ הנאשמת כי האישום הראשון על אף חומרתו, ועל אף פוטנציאל הנזק שהיה טמון בו, בפועל, בסופו של יום לא נגרם נזק ממשי. ההליך המשפטי סביב הצוואה הופסק, והנאשמת שילמה לבנות המנוחה ולעוזבון את הוצאותיהם. הוא גם הצביע על כך שמאשימה לא העמידה לדין את הנוטריונית, על אף חלקה בפרשה זו. באשר לאישום השני נטען כי לא הוכח שלא הושב כל הסכום לב', וכי לא הוכח כי הנאשמת עשתה שימוש בכספים. גם ביחס לאישום השלישי, מר זייליק, כך נטען, לא נתן תשובות ברורות לגבי הכסף שמגיע לו מהנאשמת. באישום הרביעי הכסף הוחזר. בסך הכל אין מדובר בנזק משמעותי, וודאי לא כזה שנידון בפסיקה עליה הסתמך ב"כ המאשימה.

43. לשיטת ב"כ הנאשמת, מתחם העונש ההולם מקרה זה בנסיבותיו, נע ממאסר שיכול להיות מרוצה בעבודות שירות ועד מספר שנות מאסר.

44. ב"כ הנאשמת הוסיף וטען, כי יש גם לסטות לקולא ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום, ולחילופין, נוכח השיהוי הרב. הוא הצביע על קבלת האחריות והחרטה הכנה מצד הנאשמת ועל חלוף הזמן הרב ממועד ביצוע העבירות וממועד חשיפתן. לדבריו, מדובר בשיהוי קיצוני וחסר פשר.

45. בהתייחס לנאשמת ציין בא-כוחה, לצד הודאתה, קבלת האחריות והחרטה הכנה, את העדר עבר פלילי, ואת עדויות האופי החיוביות שהוצגו בפני בית המשפט. הוא ציין את השעייתה של הנאשמת מלשכת עורכי הדין, הפגיעה במשלח ידה, הפרסום התקשורתי עת "התפוצצה" הפרשה והפגיעה בשמה הטוב ושם משפחתה, והעובדה כי הנאשמת אם לשבעה ילדים, חלקם קטינים. אין אפוא, כך נטען, כל תכלית בכליאתה אחורי סורג ובריה. הוא הפנה בעניין זה לתסקיר שירות המבחן המצביע על הנזק שייגרם מכך, לנאשמת ולילדיה.

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 61095-09-17 מדינת ישראל נ' נפתלין ואח'

46. עוד טען ב"כ הנאשמת כי לא ניתן לקבל, שביחס למר ברבר הציגה המאשימה עמדה מקלה, כשהגיעה עמו להסדר טיעון הכלל הסכמה לעונש של ששה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, בעוד שאם הנאשמת מבקשת המאשימה להחמיר עשרת מונים.

דברי הנאשמת

47. הנאשמת ציינה את קושי המעמד, את הבנתה באשר לחומרת מעשיה, ואת ההכרה שעליה לשלם על הטעויות שעשתה. עם זאת, היא ציינה, בבכי, את המחיר הכבד אותו היא כבר משלמת משנת 2013, עת הופסקה עבודתה כעורכת דין, ועת פורסם הדבר בתקשורת, ואת המחיר ששילמו וישלמו ילדיה.

דין והכרעה

48. מעשיה של הנאשמת מהווים מסכת ארוכה של מעשים חמורים ופסולים אותם ביצעה הנאשמת על פני תקופה של כשלוש שנים, כשהיא מנצלת לרעה את מקצועה כעורכת דין ואת האמון שניתן לה בשל כך. המעשים כוונו כלפי קורבנות שונים, ואין מדובר במעידה חד פעמית. ברי, כי מדובר במספר "אירועים", לצורך קביעת מתחם עונש הולם בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין. שכן, אין מדובר בעבירות שיש ביניהן קשר ענייני הדוק, ואשר ניתן להשקיף עליהן כמסכת עבריינית אחת. כל אחד מהמעשים עומד בפני עצמו, מאחוריו עומדת מחשבה אחרת, חלקם עם תוכן מוקדם משמעותי, לא ניתן להצביע על שיטתיות בביצוע העבירות, לא קיימת סמיכות בזמן בין המעשים, לא ניתן לומר כי קיים קשר בין העבירות במובן זה שאחת מהן נועדה לאפשר את ביצועה של אחרת, ובעיקר מדובר בקרבנות שונים, כל אחד מהם נפגע בצורה קשה ממעשי הנאשמת בדרך אחרת. אין מדובר אפוא, במעשים בעלי "קשר הדוק", והם אינם חלק ממסכת עבריינית אחת (ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 29.10.14); ע"פ 1261/15 מדינת ישראל נ' דלאל (פורסם בנבו, 3.09.15)). יש אפוא לקבוע מתחם עונש הולם, לכל אחד ואחד מהאישומים בהם הורשעה הנאשמת.

49. במעשיה, פגעה הנאשמת בערכים מוגנים רבים. היא פגעה באמון הציבור בנותני שירות, בסדר החברתי והמשפטי, ונוכח העובדה שמעשיה של הנאשמת שימשו אותה בניסיונה להטעיית בית המשפט בדרך של שבועת שקר, יש בהם גם חומרה יתירה, בשל הפגיעה בסדרי המשפט.

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 61095-09-17 מדינת ישראל נ' נפתלין ואח'

בנוסף, פגעה הנאשמת בזכויות הקניין של לקוחותיה, וכשהדבר נעשה בידי מורשה הוא בעל חומרה יתירה. שכן מדובר, כאמור, בניצול האמון שניתן בה, ונטילת כספים על שמירתם היא הופקדה.

50. מידת הפגיעה בערכים היא גבוהה. הנאשמת פעלה במגוון דרכי רמיה וזיוף. היא הולוכה בכחש את לקוחותיה, תוך שהיא נוטעת בהם את התחושה כי היא דואגת ושומרת על כספם, ובה בעת - עשתה בדיוק את הדבר ההפוך. חומרם היתרה של המעשים, נעוצה בעובדה כי היא עשתה אותם תוך שהיא מנצלת לרעה את תפקידה כעורכת דין ואת האמון שניתן בה בשל כך. כפי שציינ בית המשפט לא פעם, לעובדה כי הנאשם הוא עורך דין, ש"נאמנות ויושר אמורים להיות נר לרגליו" יש לתת משקל מיוחד בעת גזירת העונש, שכן "ללא שמירה על האמון הבסיסי בין עורך דין ללקוחו לא יוכל לסכון מקצוע עריכת הדין, וחמור מכך – אנשים לא יוכלו לתת מבטחם בעורכי דין חרף הצורך להיזקק לשירותים משפטיים לשם הגנה על זכויותיהם" (ע"פ 1082/14 ג'סאר נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 23.07.15). וראו גם: ת"פ (מחוזי- ת"א) 64380-11-18 מדינת ישראל נ' בן אלי (פורסם בנבו, 16.07.19); ע"פ 308/85 מאירוב נ' מדינת ישראל, פ"ד מא(3) 445, 421 (1987); עפ"ג (מחוזי-מרכז) 3897-11-16 כהן נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 17.06.18)). כל אלו עשתה הנאשמת בשל מטרה אחת – "בצע כסף", גם אם ברקע עמדו סיבות נוספות, עליהן הצביעה קצינת המבחן.

51. אין ספק, כי האישום הראשון הוא החמור מכולם. מדובר במעשה מתוכנן בקפידה, של ניסיון לנטילת כספיו של מי שאינו יכול להגן על כספו. את המעשה ביצעה הנאשמת תוך שהיא נעזרת באחרים לביצוע המשימה, כשהיא הרוח החיה מאחורי המעשה והיא המפעילה אותם. לצורך נטילת כספי המנוחה, הנאשמת לא אך זייפה מסמך ועשתה בו שימוש, לא אך הצהירה בשקר, אלא גם ניהלה הליך ארוך בבית המשפט, שכולו בשקר יסודו. בכל רגע נתון, יכולה הייתה הנאשמת לסגת אחור, אך היא לא עשתה זאת. לא כאשר הוגשה ההתנגדות, ולא בשלביו השונים של ההליך המשפטי שהתנהל סביב הצוואה המזויפת.

52. הנזק שהיה צפוי להיגרם מהמעשה, לו ההליך המשפטי היה מביא לאישור הצוואה, הוא עצום. לא רק בשל ערכם הרב של נכסי העיזבון, שתי דירות מגורים, עשרות אלפי שקלים ותכשיטים, אלא בשל עיוות רצונה של המנוחה אשר לא הותירה צוואה ובכך גילתה רצונה כי היא מעוניינת להותיר את רכושה לבנותיה. קשה להפריז בתכלית העליונה של קיום רצונו של המת (ראו: ע"א

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 61095-09-17 מדינת ישראל נ' נפתלין ואח'

7706/06 אהל פז ישועה נ' אלבו (פורסם בנבו, 29.04.10); בג"צ 4638/07 חברת אלאקסא אלמובארק בע"מ נ' חברת חשמל לישראל (פורסם בנבו, 29.10.07) וההפניות הנזכרות שם, ע"א 1900/96 טלמציו נ' האפוטרופוס הכללי, פ"ד נג(2) 817 (1999); ע"א 724/87 כלפה נ' גולד, פ"ד מח(1) 22 (1993), תכלית שמקורה ויסודותיה בהלכה היהודית ב"מצווה לקיים דברי המת" (תלמוד בבלי, גיטין יד, ע"ב; רמב"ם, משנה תורה, הלכות זכיה ומתנה, פרק ד, הלכה ה; שולחן ערוך, חו"מ, סימן רנ"ב, סעיף ב). אין מדובר רק בפגיעה ברכושו כי אם פגיעה ברצונו (ראו: ר' יוסף שאול נתנון (פולים, המאה ה-14), שו"ת ושאל ומשיב, מהדורה תניינא, סעיף א'; בע"מ 9085/16 פלונית נ' פלוני (פורסם בנבו, 2.03.17)).

53. באשר לנזק שנגרם בפועל, כתוצאה ממעשיה של הנאשמת לבנותיה של המנוחה, על כך נלמד מעדותה של עו"ד שקד, אודות הנזק הנפשי של אחת מהבנות כתוצאה מניהול ההליך המשפטי. והגם, שמטבעם של דברים אין מקום לתת משקל רב לעדות מעין זו, די נהיר כי ניהול המשפט במשך שנים לא מעטות, ועצם העובדה שמעשיה של הנאשמת הביאה את הבנות לפתוח את סוגיית אימוצן, והמחשבה - כי אמן גם בחרה שלא להוריש להן את רכושן, הביא למעמסה נפשית קשה עליהן.

54. ברי, כי עונש של מאסר לריצוי בעבודות שירות אינו נותן ביטוי הולם לחומרת מעשיה של הנאשמת, ואין הוא בא בגדרי מתחם העונש ההולם מקרה זה בנסיבותיו, אשר קצהו התחתון של המתחם הוא בעונש של 18 חודשי מאסר. עיון בפסיקה הנוהגת מלמד כי הרף העליון יכול ויגיע ל-4 שנות מאסר. כל זאת, לצד מאסר מותנה, קנס ופיצוי לקרבנות העבירה.

55. בשלושת האישומים הנותרים, שלחה הנאשמת ידה בכספי לקוחותיה, כשבכל אחד מהם היא פגעה בצורה שונה. מדובר, לא אך בפגיעה בקניינם של הלקוחות, אלא גם ביחסי האמון המיוחדים שבינם לבין הנאשמת נוכח תפקידה. מקדמת דנא ציין בית המשפט, כי ככלל אין לפטור אדם שהורשע בביצוע עבירות דוגמת גניבה בידי מורשה או על ידי נאמן מעונש מאסר בפועל, בין היתר בשל חומרת הפגיעה בקרבנות העבירה, שכיחותן ופגיעתן הקשה בציבור הרחב (ע"פ 3506/13 הבי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 12.01.16); ע"פ 281/82 אבו חצירא נ' מדינת ישראל, פ"ז לז(3) 673 (1983)).

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 61095-09-17 מדינת ישראל נ' נפתלין ואח'

56. באישום השני, הנאשמת אף הגישה תצהיר כוזב לבית המשפט כדי להעלים את מעשיה. אמנם, לא הוכח קיומו של תכנון מוקדם למעשים אלו, אך החומרה המיוחדת באישום זה, לצד ניצול האמון שנתנה המתלוננת ב' בנאשמת, נעוצה בכך שמדובר בכספים שהופקדו לצורך מזונות ילדיה של לקוחתה של הנאשמת ב', כשהנאשמת מודעת לכך. מדובר בכסף בהיקף רב, של למעלה ממיליון שקלים, ואף שבדיעבד רובו הוחזר, הסכום שטרם הוחזר גם הוא אינו מבוטל, כ-100,000 ₪. שמעתי את ב' בכאבה, ועל אף שכאמור, רוב טענותיה כלפי הנאשמת, לא היו בגין עניינים שהיו חלק מכתב האישום, די בתיאוריה אודות עגמת הנפש שנגרמה לה במשך השנים כתוצאה מנטילת הכספים, כדי ללמד על משמעות מעשיה של הנאשמת לגביה.

57. בשים לב לערכים המוגנים שנפגעו, נסיבות ביצוע העבירה והפסיקה הנוהגת, אני סבור כי מתחם העונש ההולם מקרה זה בנסיבותיו נע מתשעה חודשי מאסר בפועל ועד ל-24 חודשי מאסר.

58. באישום השלישי, מדובר אמנם בסכום לא גבוה, של כ-20,000 ₪, אך ההשלכות של מעשה זה על מר זייליק, נוכח גילו ומצבו הרפואי, הן קשות. קשה היה להתעלם מכאבו, על כך שהיה צריך ללוות כסף משכניו בעיר מגוריו אשקלון, ולחזור לביתו בשעות לילה מחמת הבושה מהשכנים, כדי להגיע למשרדה של הנאשמת בירושלים לקבל את כספו הנדרש לו לתרופות ותחבושות, ולחזור, פעם אחר פעם, בידיים ריקות.

59. בשים לב לערכים המוגנים שנפגעו, נסיבות ביצוע העבירה והפסיקה הנוהגת, אני סבור כי מתחם העונש ההולם מקרה זה בנסיבותיו נע מתשעה חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות במקרים מסוימים ועד 18 חודשי מאסר.

60. באישום הרביעי מדובר בכספים בהיקף גדול יותר של כ-70,000 ₪, באישום זה, הכספים הוחזרו, ובאישום זה כמו גם בקודמו לא הוכח תכנון מוקדם.

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 61095-09-17 מדינת ישראל נ' נפתלין ואח'

61. בשים לב לערכים המוגנים שנפגעו, נסיבות ביצוע העבירות והפסיקה הנוהגת, אני סבור כי מתחם העונש ההולם מקרה זה בנסיבותיו נע מתשעה חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות במקרים מסוימים ועד 18 חודשי מאסר.

62. איני סבור כי יש הצדקה לסטות ממתחמי העונש האמורים, לקולא או לחומרא. נכון אני לקבל את טענת הסניגור כי אין להוציא קטגורית עבירות מסוג זה בהן הורשעה הנאשמת, מהמסגרת העוסקת בשיקום הנאשם. עם זאת, איני סבור כי העובדה כי בכל מקרה בו נאשם הביע חרטה ואף שינה אורחותיו, הוא נכנס לגדרו של סעיף 40ד(א) לחוק, באופן המצדיק חריגה ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום. שיקום בעבירות מסוג זה, צריך להיות מושתת על תהליך של בחינה מדוקדקת של דפוסי המחשבה הבסיסיות שהובילו את הנאשם לביצוע העבירות, ותהליך טיפולי של שירושן ותיקונן. קיומו של תהליך מעין זה במקרה שלפני לא הוצג, והתסקיר שהוגש גם בו אין כדי ללמד על תהליך שכזה. על כן, איני סבור כי יש מקום לסטות ממתחם העונש ההולם במקרה זה משיקולי שיקום, ויש לגזור את עונשה של הנאשמת בתוך המתחם.

מכאן לנאשמת.

63. הנאשמת ילידת 1978, כיום בת 41, נשואה ואם לשבעה ילדים, רובם קטינים. הנאשמת נעדרת עבר פלילי. לצד זאת, יש לזכור כי עבירות מסוג זה, מתבצעות בדרך כלל על ידי אנשים שהם בהכרח נורמטיביים ולרוב נעדרי עבר פלילי, שאלמלא כן לא יכלו לשמש בתפקיד עורך דין. במקרה זה, הנאשמת גם הורשעה בעבר בדיון משמעתי בבית הדין המשמעתי של לשכת עורכי דין במעשה דומה של שימוש בכספים שהופקדו בידה בנאמנות. בית הדין גזר עליה השעיה בפועל למשך 7 שנים ועוד 3 שנות השעיה על תנאי וכן קנס. לא נעלם ממני האמור בתסקיר בכל הנוגע לחוויותיה ותחושותיה של הנאשמת בעבר, בילדותה, אך מדובר בעניינים, שמטבע הדברים, ונוכח חומרת המעשים, לא ניתן לייחס להם משקל של ממש.

64. לזכותה של הנאשמת יש לציין את הודאתה של הנאשמת, נטילת האחריות והבעת החרטה והנכונות לשאת בפיצוי קרבנות העבירות, הגם שלא הוברר מדוע עד עתה, לא השיבה הנאשמת את כל הכספים שנטלה. גם יש להזכיר את התרשמות קצינת המבחן, אודות הטשטוש של האלמנט המוסרי על ידי הנאשמת והקושי להתייחס לחלקים המרמתיים במעשיה.

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 61095-09-17 מדינת ישראל נ' נפתלין ואח'

65. ברי, כי בהתאם להוראת סעיף 40 יא(1), ובעיקר סעיף קטן (2) לחוק, יש לתת משקל לפגיעה של העונש בנאשמת, ובעיקר במשפחתה, בהיותה אָם לשבעה ילדים, רובם קטינים, הקטן שבהם, אך בן 3 שנים (ראו: ע"פ (מחוזי-ת"א) 55936-12-13 דורון נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 19.02.15)). אין ספק, כי השלכות העונש על ילדיה לא יהיו פשוטות. לא נעלמו ממני בהקשר זה גם דברי אמה של הנאשמת, אודות התמיכה הפיזית והנפשית שהנאשמת מעניקה לה ואת השפעת ההליך הפלילי על בריאותה שלה. עם זאת, אין מדובר בשיקול יחידי, ובמקרה זה, חומרת המעשים אינה יכולה להסכין עם הימנעות מעונש מאסר, הגם שיש בו כדי להשליך על אורך תקופת המאסר. גם נתתי דעתי לפגיעה שהביא פרסום הפרשה בתקשורת במשלח ידה של הנאשמת, אך מדובר בתוצאה שהיא הביאה על עצמה, במעשיה, שעה שמעלה באמון לקוחותיה. גם תרומתה לחברה, כפי שעלה מהראיות שהוגשו בעניין זה, אין בה כדי להביא לחריגה ממתחם העונש.

66. באשר לחלוף הזמן מאז ביצוע העבירות ולטענת השיהוי. ב"כ המאשימה טען בסיכומיו, כי במסגרת הסדר הטיעון הוסכם כי הנאשמת תחזור מטענותיה הנוגעות לשיהוי. ברם, עיון בהסדר הטיעון שהוצג מלמד כי הנאשמת חזרה בה מהעלאת טענת השיהוי כטענה מקדמית, דבר שהיה הכרחי באותה עת, שכן אלמלא חזרה בה, היה צריך לרדן בה בטרם תורשע הנאשמת על פי הודאתה. לזו ביקשה המאשימה לעגן בהסכמה חזרה מוחלטת מטענת השיהוי גם במסגרת הטיעונים לעונש, היה עליה לציין עניין זה, במפורש, במסגרת הסדר הטיעון.

67. אכן, משהוסכם כי טענת השיהוי לא תידון במסגרת הוכחת האשמה, המשמעות היא כי לא יובאו לה ראיות, והנאשמת הסכימה כי בית המשפט ייקח בחשבון את טענות המאשימה בעניין זה, הנוגעות לנסיבות שהביאו לחלוף הזמן מביצוע העבירות ועד לפתיחת החקירה ומפתיחת החקירה עד להגשת כתב האישום. עם זאת, גם מבלי שהובאו ראיות, לא ניתן לקבל כי תחלוף תקופה של 6 שנים מאז נפתחת חקירה במעשים מעין אלו בהם הורשעה הנאשמת ועד להגשת כתב האישום, שעה שהנחיית היועץ המשפטי לממשלה (הנחיה מס' 4.1202 בעניין משך טיפול התביעה עד להגשת כתב אישום) מדברת על סיום טיפול בתיק בעבירות מעין אלו בהן הורשעה הנאשמת בתוך 18 חודשים. גם, צורך לקבל אישורים מגורמים בכירים לשם חקירת דיינים מכהנים, וגם הצורך לחקור עדים רבים, אינו יכול להצדיק זאת.

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 17-09-61095 מדינת ישראל נ' נפתלין ואח'

68. כך או כך, לחלוף הזמן הרב מאז ביצוע העבירה יש לתת משקל משמעותי. העבירות בוצעו כאמור במהלך השנים 2008 עד 2011. החקירה נפתחה בשנת 2011, והיא הפכה לגלויה כשנתיים לאחר מכן. כתב האישום הוגש רק לקראת סופה של שנת 2017, 6-9 שנים ממועד ביצוע העבירות ו-6 שנים מתחילת החקירה. "ניהול המשפט לאחר זמן כה רב עלול להיות מנוגד באופן מהותי לעקרונות של צדק והגינות משפטית גם אם טרם חלפה תקופת ההתיישנות הסטטוטורית של העבירה המיוחסת לנאשם" (ישגב נקדימון, **הגנה מן הצדק** (מהדורה שנייה, 2009), עמ' 351: "ניהול המשפט לאחר זמן כה רב עלול להיות מנוגד באופן מהותי לעקרונות של צדק והגינות משפטית גם אם טרם חלפה תקופת ההתיישנות הסטטוטורית של העבירה המיוחסת לנאשם" (ראו: ע"פ 2144/08 מונדרוביץ נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 14.01.10); על"ע 2531/01 חרמון נ' הוועד המחוזי של לשכת עורכי הדין בתל-אביב יפו, פ"ד נח(4) 55 (2004); ע"פ 7014/06 מדינת ישראל נ' לימור (פורסם בנבו, 07.09.04)). במקרה אחר ציין בית המשפט כי "שיהוי של למעלה מחמש שנים בהגשת כתב אישום, הוא שיהוי בלתי סביר" (ע"פ 6922/08 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 10.02.11)). במקרה זה, לא ניתן כאמור, לקבוע כי מדובר בשיהוי בלתי מוצדק במשך כל התקופה, אך את השיהוי יש לבחון גם מנקודת מבטו של הנאשם ולא אך מנקודת מבטה של התביעה.

69. יפים לעניינו זה דבריו של פרופ' ש.ז. פלר בהתייחסותו להצדקת מוסד ההתיישנות בפלילים (יסודות בדיני עונשין, כרך ב (תשמ"ז), עמ' 622:

השיקולים הסוציו-משפטיים העומדים מאחורי הענקת מעמד של סייג למימוש אחריות פלילית להתיישנות, נעוצים בהשלכת חלופי הזמן, הממושך בוודאי, מאז ביצוע העבירה, על השיקולים למימוש האחריות הפלילית לה. נעברה עבירה ובמשך פרק זמן מסויים, הקרוי תקופת ההתיישנות של העבירה, עדיין לא נקבעה האחריות הפלילית, על מהותה והיקפה, שעל העבריינין לשאת בה עקב עבירתו, אין עוד טעם חברתי ומשפטי להטילה עליו. הזעזוע שנגרם על-ידי ביצוע העבירה וההד האנטי-חברתי שהיא היכתה בזמנו, דעכו ושכחו; תהליך זה מביא עמו שיכחה; חלופי הזמן בלא שהעושה חזר לסורו – זה צריך להיות, כמובן, תנאי להתיישנות – אף ללא טיפול עונשי, מהווה סימן שמיושם האחריות הפלילית התייתר והאחריות עצמה טעונה מחילה; מערכת יחסים תקינים שהתקמה בין העושה וסביבתו, עשויה לחייב יציבות חברתית. כל אלה, השיכחה, המחילה והיציבות החברתית, ביחד, מוליכים אל המסקנה כי טובת הציבור והפרט, כאחד, תובעת להניח לדברים, ולהסתפק בהתפתחות החיובית של הדברים, כפי שהזמן והנסיבות גרמו לה

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 17-09-61095 מדינת ישראל נ' נפתלין ואח'

(ההדגשה אינה במקור – א.ס.). מימוש אחריות פלילית בתנאים כאלה, פירוש הדבר להעלות על פני השטח, ללא צורך, דברים נשכחים מבחינת העבר, וחסרי תכלית ואולי אף מזיקים, מבחינת העתיד (צוטט בהסכמה בבג"ץ 6972/96 התנועה למען איכות השלטון נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד נא(2) 757, 765 (1997)).

70. הדברים נאמרו כאמור לעניין מוסד ההתיישנות, אך הם נכונים בשינויים המתחייבים גם לעניין שאלת השיהוי והשפעתה על העונש. לא ניתן להתעלם מכך, שבמשך עשור מאז בוצעו העבירות, הנאשמת לא חזרה לסורה, ולצד זאת היא חיה כשההליך הפלילי, שנפתח עם תחילת החקירה הגלויה בשנת 2013 מרחף מעליה ומלווה את חייה וחיי משפחתה.

71. ברי כי יש בשיהוי ובעיקר, בזמן הרב שחלף מאז ביצוע העבירות ועד היום, גם ללא שאלת השיהוי, כדי להשפיע במידה לא מבוטלת על העונש שיש להשית על הנאשמת.

72. בשים לב, לאמור, יש לקבוע את עונשה של הנאשמת בסמוך לרף התחתון של מתחמי העונש ההולם, ובהתאם להוראת סעיף 40ג(ב) לחוק, ולאחר שנתתי דעתי על מכלול השיקולים, ביניהם, כאמור, חומרת המעשים מחד אל מול השפעת העונש על בני משפחתה של הנאשמת, בכללם הוריה, ובעיקר ילדיה הקטינים מאידך, ובשים לב לעניין השיהוי וחלוף הזמן הרב מביצוע העבירות, שכאמור יש בו כדי להשפיע באופן משמעותי על העונש, אני סבור כי העונש ההולם הכולל של הנאשמת בשים לב לכלל המתחמים מגיע ל-24 חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר על תנאי, קנס ופיצוי למתלוננים.

73. בשולי הדברים אציין כי לא מצאתי ממש בטענה בדבר אי העמדתה לדין של הנוטריאית עו"ד סילביה אדאטו שאישרה את הצוואה המזויפת. אכן אפשר כי גם היא כשלה כישלון כלשהו במעשיה בכל הנוגע לאימות נתוני מי שחתמה בפניה, דבר שכלל לא הוברר בפני. ברם, בצדק טען ב"כ המאשימה כי כך או כך, היא לא הייתה חלק מהתכנית העבריינית שרקחה הנאשמת. גם ההסבר הנוגע לסגירת התיק בעניינה של גב' טביקמן שהובאה על ידי נאשם 2 כדי שתתחזה כמנוחה בפני הנוטריאית, מניח את הדעת באופן שאין לכך כל השלכה בעניינה של הנאשמת.

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 61095-09-17 מדינת ישראל נ' נפתלין ואח'

74. באשר לעונש עליו הסכימה המאשימה בהסדר הטיעון עם מר ברבר, ששיתף פעולה עם הנאשמת באישום הראשון, לא זו בלבד שבבסיס ההסדר עמו, כפי שעולה מפרוטוקול הדיון עמו ומגזר הדין שאישר את ההסדר, עמד מצבו הרפואי הקשה והייחודי של בנו, אלא שדווקא מעונשו של מר ברבר - שלא היה עורך דין, לא היה זה שרקח את המזימה, והוא למעשה הופעל על ידי הנאשמת, והוא לא היה זה שהיה אמור ליהנות מפירות המזימה (כך עולה מתוך כתב האישום שהוגש כנגדו ומתוך כתב האישום שהוגש כנגד הנאשמת), והוא שיתף פעולה עם רשויות החקירה, בניגוד לנאשמת שלא שיתפה פעולה בחקירת אישום זה – ניתן ללמוד כי עונשה של הנאשמת, בשל אישום זה לבדו, צריך לעמוד על מספר לא מבוטל של חודשי מאסר בפועל.

75. בשים לב לכל האמור, אני משית על הנאשמת את העונשים הבאים:

- א. 24 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרה מיום 5.02.13 עד 10.02.13.
 - הנאשמת תתייצב ביום 22.9.19 בשעה 9:00 במתקן המעצר במגרש הרוסים, עם תעודה מזהה והעתק גזר הדין.
 - ב. 12 חודשי מאסר אשר לא ירוצו אלא אם כן הנאשמת תעבור אחת מהעבירות בהן הורשעה, במשך 3 שנים מיום שחרורה ממאסר.
 - ג. קנס בסך של 25,000 ₪ או 40 ימי מאסר תחתם. הקנס ישולם עד ליום 1.01.2022.
 - ד. פיצוי לכל אחת מבנותיה של המנוחה (באישום הראשון) בסך של 25,000 ₪.
פיצוי למתלוננת ב' (באישום השני) בסך של 150,000 ₪.
פיצוי למתלונן מר זייליק (באישום השלישי) בסך של 30,000 ₪.
פיצוי למתלוננת ח' בסך של 5,000 ₪.
- כספי הפיצויים יופקדו בבית המשפט עד ליום 1.03.2020, ועד לאותו מועד תמסור המאשימה את פרטי המתלוננים למזכירות בית המשפט.

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 61095-09-17 מדינת ישראל נ' נפתלין ואח'

ערעור בזכות לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ח' אלול תשע"ט, 08 ספטמבר 2019, במעמד המתייצבים.

אילן סלע, שופט